

#NEWME

#NewME Magazín

První edice

LIFE PROJECT
PROJEKT-MEDIA-EDUKACE-FITNESS

Co-funded by
the European Union

OBSAH

[3]

1. DEMOKRACIE ODSPODU

Jak občanská hnutí mění svět.

2. PLATANENPOWER – BOJ ZA ZELEŇ

Boj za městskou zeleň: výzvy a řešení.

[4]

3. JAK FUNGUJE RECYKLACE V SEVERNÍ MAKEDONII?

Pohled do zákulisí recyklačního systému.

[5-6]

4. CESTA PLASTOVÉ LAHVE

[7–9]

Od každodenního života
k životnímu prostředí.

5. VÍCE NEŽ MED:

[10]

PROČ JSOU VČELY NENAHRADITELNÉ

A jak jim můžeme pomoci.

DEMOKRACIE ODSPODU

Hnutí Univerzity za klima, založené v roce 2019, spojuje české studentstvo, akademiky*čky a zaměstnanectvo ve snaze řešit klimatickou krizi a prosazovat sociální spravedlnost. Inspirováno hnutím Fridays for Future, zaměřuje se na nenásilné akce, jako jsou okupační stávky a kampaně. Funguje decentralizovaně v různých městech, přičemž každá místní skupina sdílí společné hodnoty, jako je antidiskriminace a solidarita.

Mezi nejvýznamnější akce patří kampaň Antifosilní jaro a prosazování rostlinné stravy v univerzitních jídelnách. Tato grassroots iniciativa reaguje na pomalé politické reakce a posiluje kolektivní akci směřující k nezbytným systémovým změnám.

Picture made by: Olga Wawracz

PLATANENPOWER –BOJ ZA ZELEŇ

V roce 2018 oznámilo město Münster plán na pokácení dvou vysokých stromů, které rostou vedle jedné z hlavních ulic. Tvrdilo, že to bylo nutné k vybudování dočasné alternativní komunikace kvůli stavbě. Mnoho občanů*ek nebylo s tímto rozhodnutím spokojeno a požadovalo možnost vyjádřit své názory a prodiskutovat alternativní řešení. Aby mohli zorganizovat protest a propagovat svou petici za zachování stromů, založili iniciativu s názvem „Platanenpower“.

Setkali jsme se s Doro a Winny, dvěma organizátorkami, které nám poskytly několik informací o jejich práci.

CELÉ VIDEO:

CLICK HERE

JAK FUNGUJE RECYKLACE V SEVERNÍ MAKEDonii?

V následujícím textu vysvětlíme, jak funguje severomakedonský systém recyklace. Společnost „PAKOMAK“ se skládá z 11 předních výrobních společností v Severní Makedonii. Jsou otevřeny dalším společnostem, které mají povinnost nakládat s obalovými odpady a jsou si vědomy své společenské odpovědnosti za zajištění zdravějšího životního prostředí. Jejím posláním je poskytovat zákazníkům odpovědné, účinné a nákladově efektivní nakládání s jejich obalovým odpadem v souladu s jejich zákonnými povinnostmi.

„Sound of Green“ je jimi pořádaný ekologický festival, na který lze získat vstupenky výměnou za tři prázdné plastové lahve libovolné velikosti. Tento vstupní mechanismus má za cíl povzbudit mladé lidi k přemýšlení o životním prostředí a připomenout jim, že malé změny v jejich návyky mohou mít vliv na změnit.

NOVÝ RECYKLAČNÍ SYSTÉM

Pakomak je první makedonskou společností, která v Severní Makedonii zavedla nejnovější světový trend v oblasti třídění odpadu – reverzní automaty na sběr plastových lahví a plechovek. Díky novým vratným automatům budou moci občané*ky odevzdávat obalový odpad a na oplátku obdrží „zelené body“ na nákup výrobků. Hlavním cílem těchto automatů je zvýšit možnost tříděného nakládání s odpady, zejména v městských oblastech.

Aplikace umožňuje uživatelům*kám sbírat body a používat je jako poukázky v obchodech. Je součástí většího ekosystému, v němž se uživatel*ka pomocí aplikace ověří v prodejním automatu a sbírá body za odpadní láhev. Občané*ky obdrží skutečnou hodnotu vybraného materiálu, tj. tržní hodnotu. Pokud cena plastů a plechovek stoupne, bude zvýší se i počet bodů.

CESTA PLASTOVÉ LAHVE

Už dlouho si uvědomujeme problém plastového znečištění, které způsobuje obrovské množství jednorázových plastových lahví. Tyto lahve jsou velmi praktické – používají se nejen na vodu, ale také na kosmetiku, léky nebo čisticí prostředky. I když je téma plastového odpadu dobře známé a často se o něm mluví, víme opravdu, co se s těmito lahvemi děje poté, co je vyhodíme do žlutého kontejneru nebo je někdo nechá ležet v přírodě?

JAK VYPADÁ CESTA LAHVE, KTERÁ ZŮSTANE LEŽET V “TRÁVĚ”?

V závislosti na velikosti a tloušťce plastu se láhev rozkládá přibližně 1 000 let. Největším problémem jsou mikroplasty, které jsou v přírodě neviditelné, zejména v oceánu. Otravují mořské živočichy a prostřednictvím potravního řetězce se dostávají do našich těl, kde dále škodí. Poškozují také korálové útesy a způsobují, že se zvířata do odpadu zamotávají nebo ho snědí.

JAK VYPADÁ CESTA LAHVE PŘI RECYKLACI?

Když láhev dáte do žlutého kontejneru, putuje do třídícího závodu, nikoli na skládku nebo do přírody. Takovou láhev lze recyklovat a vrátit na regály obchodů jako novou.

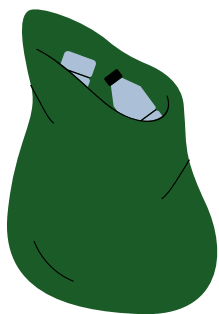
Plast z těchto lahví nejprve putuje do příslušných třídících zařízení, kde je roztrženo a správně rozdrceno, aby mohl později dostat nový život v podobě jiných plastových výrobků.

CO LZE Z TAKOVÉ LAHVE VYTVOŘIT?

- sportovní oblečení z polyesteru
- plastový nábytek (například zahradní)
- prvky pro 3D tiskárny
- ozdoby do domácnosti

JAK MŮŽEME NĚCO ZMĚNIT?

Problém plastů nevyřešíme tříděním odpadu ani recyklací, ale můžeme snížit množství plastů v našem životě. Kupujme recyklovaný plast, třídíme odpad a používejme opakovaně použitelné lahve – i malé kroky mohou mít velký význam. Měli bychom také povzbuzovat společnosti, aby používaly ekologické alternativy, a lobbovat u vlád, aby zavedly legislativu pro plasty na rostlinné bázi nebo sklo.

Abychom dosáhli skutečné změny, musíme omezit vliv velkých podniků. Pro zvýšení povědomí o spotřebě plastů je zásadní vzdělávání a osvěta. Školy a komunity mohou podporovat iniciativy, jako jsou úklidy pláží nebo výzvy bez plastů, a podporovat tak odpovědné návyky.

ŽIVOT PLASTOVÉ LÁHVE A ČLOVĚKA

Naše činnost zaměřená na snižování množství plastového odpadu a jeho důsledků může povzbudit více lidí k informovanému rozhodování, které je prospěšné pro životní prostředí. Snižování znečištění plastem je kolektivní úsilí a malé změny na úrovni jednotlivců spolu se změnami v průmyslu a politice mohou vést k významnému pokroku v ochraně naší planety.

Nezapomeňme, že řešení problému plastových lahví a dalších jednorázových plastů vyžaduje jak okamžitou akci, tak dlouhodobý závazek.

Pochopením cesty plastové lahve, ať už zůstane v přírodě nebo je recyklována, si uvědomujeme vliv našich rozhodnutí. S tímto uvědoměním a našimi činy můžeme účinně snížit plastovou zátěž na naše ekosystémy a pro budoucí generace.

VÍCE NEŽ MED: PROČ JSOU VČELY NENAHRAADITELNÉ

A JAK JIM MŮŽEME POMOCI

Včely jsou skutečné hrdinky přírody: opylují přibližně 90 % všech rostlin, čímž zajišťují nejen jejich rozmnožování, ale i rovnováhu našich ekosystémů. Divoké včely mají zvlášť důležitou roli, protože opylují mnoho rostlinných druhů, které medonosné včely nedokážou. Jejich budoucnost je však ohrožena ztrátou přirozeného prostředí, pesticidy a změnou klimatu.

Video působivě ukazuje, jak různá města (Brno v České republice a Lvov na Ukrajině) již přijímají opatření na ochranu včel – takové projekty jsou povzbudivé a ukazují, jak důležité je jednat společně. Dobrou zprávou je, že pomoci můžeme všichni! Výsadbou květin vhodných pro včely, vytvářením pomůcek pro hnízdění nebo zamezením používání chemických látek můžeme přispět k ochraně včelí populace. Bez jejich pomoci by byla vážně ohrožena velká část našich rostlin, a tím i naše zásoby potravin.

CHRAŇ VČELY, CHRAŇ PŘÍRODU!

CELÉ VIDEO:

CLICK HERE

Demokracie odpodu

Kreativní tým: #NewME Youth Board Czech team; Olga Wawracz

Fotky: Univerzity za klima kolektiv

Platanenpower - Boj za zeleň

Kreativní tým: #NewME Youth Board German team;

Kea Lünemann, Laurenz Pelster, Noah Weckenbrock

Obrázky: NRWision – MNSTR.TV: “Platanenpower” –
Nachbarschaftsinitiative in Münster (02.11.2020)

Hudba: Gentle Breeze – 1st Contact

Jak funguje recyklace v Severní Makedonii?

Kreativní tým: #NewME Youth Board Macedonian team;

Kristina Gashtarova, Nikola Kristjan Cenov, Simona Zlatanovska,
Filip Davchev

Zdroje: Pakomak.com Pakomak Reverse Vending Machines

Cesta plastové láhve

Kreativní tým: #NewME Youth Board Polish team; Karolina Bober,
Karolina Kafara, Maria Bielanicz, Adam Weimer, Stanisław Buszta

Zdroje: National Geographic, “One Bottle at a Time” Food Print,
“A New Report Details the Climate, Health and Human Rights Impacts
of a Plastic Bottle”

Více než med: proč jsou včely nenahraditelné

Kreativní tým: #NewME Youth Board Ukrainian team;

Maria Abramchuk, Iryna Konchak

Hlasový záznam: Oleksandra Korzh

Hudba: The Harrysons – Harry E
dvino, Epidemic Sound

#NEWME MAGAZÍN

Co-funded by
the European Union

Tato publikace byla financována Evropskou komisí na základě grantové dohody č. 2021-1-DE04-KA220-YOU-000028739, strategické partnerství ERASMUS+, „#NewME: New Media for Green Citizenship“. Vyjádřené názory a stanoviska jsou výhradně názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nemohou nést odpovědnost.

Vydáno v lednu 2025.

Obsah podle: #NewME Evropská redakce pro mládež

Design: Vytvořeno pomocí aplikace Canva

Redakce: Antonia Liebich a Holly Dagnan

© 2022 – 2025 #NewME Consortium